

ზაზა ვაშაშებაძე

საეკლესიო სასამართლოს სისტემა საქართველოს მართლადიდებელ ეკლესიაში

I. შესავალი

1995 წლის 18-19 სექტემბერს სენტიცხოვლის ტაძარში შედგა საქართველოს ეკლესიის XIII გაფართოებული კრება, რომელმაც განიხილა და დაამტკიცა დღეს მოქმედი საქართველოს აფტოკეფალური მართლმადიდებელი ეკლესიის მართვა-გამგეობის დებულება ანუ ძირითადი კანონი, „კონსტიტუცია“. ეს დებულება გახლავთ საფუძველთა საფუძველი კანონიური თვალსაზრისით საქართველოს დღვენდელი აფტოკეფალური ეკლესიის საქმიანობას; იგი განსახლვრავს ეკლესიის ისეთ ძირითად პრინციპებს, როგორიცაა წყობა, სისტემა და უფლებამოსილების კომპეტენციები.

საქართველოს ეკლესია, სამართლებრივად ყველა სხვა მართლმადიდებლური აფტოკეფალური ეკლესიის, ანალოგიური სისტემით არის აწყობილი.

აღნიშნული სისტემიდან გამოყოფთ საეკლესიო სასამართლოს, როგორც საეკლესიო ხელისუფლების ერთ-ერთ შტოს. ეს თემა ძალზე საინტერესო და ამავდროულად საყურადღებოა, რადგან ღვთის წყალბით, ქართული ეკლესია რიცხობრივად იზრდება როგორც მრევლის, ისე ღმრთისმსახურთა მხრივ, რაც ბუნებრივად ითხოვს სამართლებრივ ურთიერთობათა დამყარებას, როგორც ერთმანეთთან, ისე სახელმწიფოსთანაც. ასეთ შემთხვევაში კი უნდა არსებობდეს ქმედითი ორგანო, რომელიც შესაძლო კონფლიქტის შემთხვევაში საკითხებს სამართლიანად გადაწევს. უნდა აღინიშნოს, რომ ამ მხრივ ქართულ ეკლესიას დიდი გამოცდილება, სამწუხაროდ, არ გააჩნია. ამასთანავე, ასეთი ორგანო აუცილებლად საჭიროებს კომპეტენტურ კადრებს როგორც სასულიერო იერარქიის, ისე საერო სპეციალისტების დონეზე.

ჩვენთან, ქართულ ეკლესიაში ეს საკითხი ახალია, მაგრამ ვიმედოვნებთ, რომ მას სათანადო ყურადღება მიექცევა; ვინაიდან როგორც მრევლში, ისე სასულიერო იერარქიაში უნდა არსებობდეს განცდა იმისა, რომ ნები-

სმიერს, ვინც თავის უფლებებს შეღაულად თვლის, სამართლიანობის აღსაღენად შეეძლება მიმართოს საეკლესიო სასამართლოს, მისი კომპეტენციის ფარგლებში, რაც მომავალში ბევრ გაურკვევლობას აგვაცილებს. ეს საკითხი რაც უფრო სწრაფად მოგვარდება ქართულ ეკლესიაში, მით უფრო მზად იქნება იგი მომავალში შესაძლო გამოწვევებისთვის პასუხის გასაცემად.

თავისთავად საეკლესიო სასამართლო თავისი მიზნებითა და საქმიანობით სპეციფიკურია და ყველა სხვა სასამართლოსგან განსხვავდება, რაც მას თავისთავად დიდ მორალურ და ზნეობრივ პასუხისმგებლობას აკისრებს.

II. საეკლესიო სასამართლოს უფლებამოსილების იურიდიული საფუძვლები

საქართველოს ეკლესიის მართვა-გამგეობის დებულება: თავი I. §8. „საეკლესიო სასამართლოს უფლება აქვთ: საქართველოს ეკლესიის ადგილობრივ საეკლესიო კრებას — საქართველოს ეკლესიის წმინდა სინოდს, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქს და ეპარქიის მმართველ მღვდელმთავარს“.

ამ პუნქტის მიხედვით ირკვევა, რომ ქართული ეკლესიის საეკლესიო სასამართლო, ისევე როგორც სასულიერო დასი, იერარქიულია. ამავე აზრს ავითარებს დებულების II თავის §1, რომლის მიხედვითაც წმინდა სინოდი — საქართველოს საეკლესიო კრება არის უმაღლესი საეკლესიო სასამართლო ხელისუფლება, რომლის წევრებიც მხოლოდ პატრიარქი და ეპარქიათა მმართველი მღვდელობმთავრები არიან.¹

ამ დებულების მიხედვით, ქართული საეკლესიო სასამართლო სისტემა სამსაჯებურიანია.

ა) ყველაზე მაღალი ინსტანცია: საქ. ეკლესიის ადგილობრივი საეკლესიო კრება — წმინდა სინოდი. III ინსტანცია.

ბ) საქართველოს კათოლიკოს პატრიარქი. II ინსტანციის სასამართლო.

გ) ეპარქიის მღვდელობმთავარი ანუ ეპისკოპოსი. I ინსტანციის სასამართლო.

თითოეულ მათგანს გააჩნია განსჯადობის სფერო, კომპეტენცია და იურისდიქციის მოქმედების ადგილი.

თავი II §7-ის მიხედვით, „წმინდა სინოდი არის პირველი და უკანასკნელი ინსტანცია საქართველოს ეკლესიაში, რომელიც უფლებამოსილია გაასამართლოს მღვდელობმთავარი, განიხილოს მისი მოღვაწეობის დოგმატური და კანონიკური ცდომილება.“²

¹ მთავრობლიტი ანანია ჯაფარიძე, საქართველოს საეკლესიო კრებები, წ. I, თბ., 2003. გვ. 392, 393.

² იქვე, გვ. 394.

ეს დებულება ერთმნიშვნელოვნად განსაზღვრავს ყველაზე მაღალი ინსტაციის საეკლესიო სასამართლოს ფუნქციას, ფაქტობრივად ერთჯერად გადაწყვეტილების გამოტანას, უკლესიაში ყველაზე მაღალი იერარქის — ეპისკოპოსის მიმართ. ამით ირკვევა, რომ მხოლოდ ამ ინსტაციას გააჩნია უფლება, განსაჯოს და შეაფასოს ეპისკოპოსის საქციელი და მიიღოს მის მიმართ კონკრეტული გადაწყვეტილება. საგულისხმოა ის ფაქტი, რომ გადაწყვეტილება კონკრეტული იერარქის მიმართ კოლექტური ფორმით მიიღება, ვინაიდან წმინდა სინოდის შემადგენლობაში შედიან მხოლოდ პატრიარქი და მღვდელმთავრები, ანუ რანგით და ხარისხით ისეთივენი, ვის მიმართაც უნდა იყოს გამოტანილი გადაწყვეტილება. ასეთი ფორმით, ანუ კოლექტური ფორმით სასამართლოს გადაწყვეტილების გამოტანა თავის თავში მოიაზრებს სამართლიანობის მაღალ ხარისხს. ამასთანავე, განაჩენის დადგენისას კანონიკური, მორალური და ზნეობრივი პასუხისმგებლობა სასამართლოს წევრ მონაწილე მოსამართლე ეპისკოპოსებზე თანაბრად ნაწილდება.

ამავე თავის წ8-ის მიხედვით „საქართველოს ეკლესიის საეკლესიო კრება არის პირველი და უკანასკნელი ინსტაცია საქართველოს ეკლესიაში, რომელიც სასამართლო წესით განიხილავს კონფლიქტებს მღვდელმთავრებს შორის. **შენიშვნა:** ყოველგვარი საჩიტრის გარეშე საქართველოს ეკლესიის საეკლესიო კრება უფლებამოსილია პასუხი აგებინოს იმ მღვდელმთავარს, რომელიც ცხადად არღვევს საეკლესიო კანონებს და წესდებებს“³.

ეს მუხლი წინა მე-7 მუხლისაგან განსხვავდება იმით, რომ პირველ შემთხვევაში საუბარია კონკრეტული ეპისკოპოსის მიმართ დაწყებულ საეკლესიო სამართლწარმოებაზე, ხოლო მე-8 მუხლი კი ადგენს წესს, რომელიც ქმება „კონფლიქტებს მხოლოდ მღვდელმთავრებს შორის“.

ქართული საეკლესიო მართლმსაჯულების უახლოეს ისტორიაში არსებობს საეკლესიო სასამართლოს პრეცენდენტი — კონკრეტული მღვდელმთავრის მიმართ გამოტანილი სასამართლოს განჩინებისა, ხოლო პუნქტი წ8-ის საკითხზე „ეპისკოპოსთა შორის კონფლიქტის ფაქტზე“ გამოტანილი საეკლესიო სასამართლოს გადაწყვეტილება, მაღლობა ღმერთს, პრეცენდენტის სახითაც არ არსებობს.

რას ნიშნავს ეს? იგულისხმება კონფლიქტი ეპისკოპოსებს შორის; არ შეიძლება ფარულად ასეთი შემთხვევა ბევრი იყოს. მაგალითად: ა) თუ არსებობს კონფლიქტი დაჯგუფებულ მხარეებს შორის, ეს შეიძლება მივიჩიოთ საეკლესიო განხეთქილების წინაპირობად. ბ) ხოლო თუ კონფლიქტი, დავუშვათ, ორ ეპისკოპოსს შორისაა, ეს შედარებით ნაკლებად მტკიცნეული იქნება ეკლესიის ერთიანობის შესანარჩუნებლად, რაღაც დამრღვევი ეპისკოპოსი დაისჯება და გადარჩება ეკლესიის ერთიანობა. ასეთი ტიპის შემთხვევაში უნდა ვიგულისხმოთ „დამრღვევი ეპისკოპოსის“ მიერ უფლებამოსილების

³ იქვე, გვ. 394.

გადამეტება და მითვისება სხვა ეპისკოპოსის უფლებამოსილებისა და სხვის იურისდიქციაში.

აღნიშნულ პუნქტებზე გამოტანილი გადაწყვეტილებები უნივერსალურია და სავალდებულოა ქართული საეკლესიო სამართლის იურისდიქციის საზღვრებში.

§9-ის მიხედვით „საქართველოს ეკლესიის წმინდა სინოდი არის უკანასკნელი ინსტანცია იმ სასულიერო და საერო პირებისათვის, რომლებსაც ეპარქიის მმართველმა მღვდელთმთავარმა მიუსაჯა მღვდელმსახურების აკრძალვა, სამღვდელო ხარისხიდან განკვეთა, სიკვდილამდე უზიარებლობა ან ეკლესიიდან განკვეთა (ანათემა); აგრეთვე იმ სასულიერო და საერო პირებისათვის, რომლებსაც აქვთ საკმარისი საფუძველი თავიანთი ეპარქიის მმართველი მღვდელთმთავრის განაჩენის გასაჩივრებისათვის“.⁴

ეს პუნქტი გარკვევით აყალიბებს წმინდა სინოდის როგორც უკანასკნელი ინსტანციის როლს, მხოლოდ იმ სასულიერო და საერო პირთათვის, რომელთაც ეპარქიის მართველმა ანუ ეპისკოპოსმა — „იგივე I ინსტანციის მოსამართლემ“ — შეუფარდა განსაკუთრებული კატეგორიის საეკლესიო სასჯელები, როგორებიცაა: მღვდელმსახურების აკრძალვა, ხარისხიდან განკვეთა, სიკვდილამდე უზიარებლობა და ეკლესიიდან განკვეთა (ანათემა).

ეს სასჯელები ყველაზე მძიმეა საეკლესიო სასჯელთა შორის და გამსაჩივრებელს მხოლოდ ამ კატეგორიის სასჯელის შეფარდებისას ეძლევა წმინდა სინოდის წინაშე აპელაციის უფლება.

ფაქტობრივად, ასეთი კატეგორიის საქმეებზე „წმინდა სინოდი“ II ინსტანციის, ანუ სააპელაციო რანგის სასამართლოდ გვევლინება. მაგ.: თუ რომელიმე ეპისკოპოსმა ზემო ჩამოთვლილი სასჯელებიდან რომელიმე სასულიერო ან საერო პირს შეუფარდა, მაშინ ამ მდგომარეობით შეფარდებულ პირს აქვს უფლება სააპელაციო წესით გაასაჩივროს მღვდელთმთავრის ანუ ეპისკოპოსის გადაწყვეტილება II ინსტანციის სააპელაციო სასამართლოში — საქ. ეკლესიის წმინდა სინოდში.

III. კათოლიკოს-პატრიარქი, როგორც სასამართლო ხელისუფლება

საქართველოს ეკლესიის მართვა-გამგეობის დებულების თავი IV §28-ს მიხედვით: „სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ახორციელებს პირებით ინსტანციის სასამართლოს ფუნქციებს მცხეთა-თბილისის ეპარქიის მართლმადიდებელი ქრისტეანებისათვის, ხოლო მეორე ინსტაციის სასამართლოს ფუნქციებს საქართველოს ეკლესიის დანარჩენი ეპარქიების მართლმადიდებელი ქრისტეანებისათვის, რომელთაც საკმარისი საფუძველი აქვთ გაასაჩივრონ თავიანთი მმართველი მღვდელთმთავრის

⁴ ოქმ. გვ. 394.

განაჩენი“.⁵ ამ პუნქტისა და დებულების მიხედვით, თითოეულ მღვდელთმთავარს გააჩნია თავისი მოქმედებისა და მოღვაწეობის ტერიტორიული საზღვრები, რაზეც ავტომატურად ვრცელდება მისი, როგორც სასამართლო ხელისუფალის, კანონიკური იურისდიქცია. ამდენად, კათოლიკოს-პატრიარქიც, როგორც ეპისკოპოსი, თუმცა უპირატესი თანასწორთა შორის, თავისი ეპარქიის საზღვრებში ახორციელებს სასამართლო ხელისუფლის ფუნქციებს მხოლოდ I ინსტანციის დონეზე. მაგ.: მას შეუძლია განსაჯოს ქვედა სასულიერო იერარქიის საქმები ტერიტორიულ საზღვრებში. ანალოგიური წესით და პრინციპებით მოქმედებს ეკლესიაში შემავალი ყველა მღვდელთმთავარი თავის ტერიტორიულ საზღვრებში.

მეორე ინსტანციის სასამართლოს ფუნქციები მარტო კათოლიკოს-პატრიარქს გააჩნია საქართველოს ეკლესიის დანარჩენი ეპარქიების მართლმადიდებელი ქრისტიანებისათვის, რომელთაც აქვთ საფუძველი გაასაჩივრონ თავიანთი მმართველი მღვდელთმთავრის განაჩენი. განსაზღვრებაში — „დანარჩენი ეპარქიების მართლმადიდებელი ქრისტიანები“ — იგულისხმება ყველა მართლმადიდებელი სასულიერო პირი მღვდლის და დიაკონის დონეზე და ამავე დროს მართლმადიდებელი საერო პირი, რომელიც ქართული ეკლესიის წევრია, მიუხედავად ეპარქიისა. მარტო მათ აქვთ უფლება აპელაციის წესით, მეორე ინსტანციის დონეზე, კათოლიკოს-პატრიარქთან გაასაჩივრონ თავიანთი მღვდელთმთავრის მიერ მათ მიმართ გამოტანილი განაჩენი. მაგ.: დიაკონის, მღვდლის, ან საერო პირის საჩივარი მღვდელთმთავრის გადაწყვეტილებაზე.

გამონაკლისია დებულების IV თავის §29, რომლის მიხედვითაც „კათოლიკოს-პატრიარქი უფლებამოსილია მამამთავრული შენიშვნა მისცეს ან საეკლესიო სასჯელი შეუფარდოს საქართველოს ეკლესიის იურისდიქციაში შემავალ სამღვდელოებას, ბერ-მონაზვნებსა და ერისკაცებს და შეატყობინოს ამის შესახებ ეპარქიის მმართველ მღვდელთმთავარს.“⁶ ეს შემთხვევა არის სწორედ გამონაკლისი, რადგან ამას ახორციელებს „საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი“ და სხვა ვერავინ მის გარდა, რადგან ამის „დისკრეციულ“ უფლებამოსილებას მას მართვა-გმენების დებულება ანიჭებს.

რა შემთხვევა შეიძლება იყოს ეს? ეს გახლავთ სწორედ „დისკრეციული“ უფლება, რომელიც პიროვნებას აძლევს განსაკუთრებულ უფლებას, კონკრეტულ §29-ში მითითებულ „ეპარქიის მმართველ მღვდელთმთავარს“ არ შეუთანხმდეს და მისიერ ეპარქიის მსახურს, მღვდელს ან დიაკონს, მისცეს მამამთავრული შენიშვნა ან შეუფარდოს საეკლესიო სასჯელი, ამ შემთხვევაში კი, რაოდენ უხერხულიც არ უნდა იყოს, „კონკრეტული ეპარქიის მღვდელთმთავარი“ უნდა დასჯერდეს მხოლოდ ფორმალურ შეტყო-

⁵ ოქვე, გვ. 398.

⁶ ოქვე, გვ. 398.

ბინებას მისთვე ეპარქიის სასულიერო პირის დასჯის შესახებ.

IV საეპარქიო სასამართლო

კანონიკური სამართლის მიხედვით ეპარქიის მღვდელთმთავარი ანუ ეპისკოპოსი არის ეპარქიის საჭეთმცყრობელი და მმართველი.

საქ. ეკლესიის მართვა-გამგეობის დებულების თავი VIII §17-ის მიხედვით „ეპარქიის მღვდელთმთავარი არის ეპარქიაში უმაღლესი სასამართლო ხელისუფალი. საეკლესიო კანონების მიხედვით მას უფლება აქვს:

1. მწყემსთავრული შენიშვნა მისცეს სასულიერო პირებს, გამოუცხადოს მათ საყვედური, გადააყენოს თანამდებობიდან, დაადოს ეპიტიმია და აუკრძალოს მღვდელმოქმედება, ასევე შენიშვნა მისცეს ერთსკაცებს, დაადოს ეპიტიმია და დასაჯოს ისნი უზიარებლობით“.

ამ პარაგრაფის შესაბამისად, ეპარქიის მღვდელთმთავარი იმავდროულად არის საეპარქიო სასამართლო ხელისუფლებაც, რომელსაც ძალუმს კონკრეტული საქმის საფუძველზე კონკრეტული სასჯელების გამოყენება. მას, ისევე ოოგორც ყველა დანარჩენ მღვდელთმთავარს, გააჩნია ადმინისტრაციული და კანონიკური საზღვრები. თითოეული მღვდელთმთავრის უფლებამოსილება წყდება იქ, სადაც იწყება სხვისი ეპარქია. ასეთი ტიპის სასამართლო გახლავთ ყველაზე დაბალი ოგონი საეკლესიო სასამართლოს იერარქიაში, ანუ I ინსტანციის სასამართლო.

ერთსკაცის, დიაკვნის და მღვდლის საქმეს განიხილავს ადგილობრივი მღვდელთმთავარი — ეპისკოპოსი, ანუ ის ეპისკოპოსი, ვისი იურისდიქციის ქვეშაც არიან აღნიშნული პირები. დაუშვებელია საქმე თვითნებურად განიხილოს სხვა ეპისკოპოსმა.

V საეკლესიო სასამართლოს განჩინებები

დღეს მოქმედი საეკლესიო სასამართლოს გადაწყვეტილებები 1995 წლის მართვა-გამგეობის დებულების მიღების შემდგომ მოვიძიეთ. სხვა გადაწყვეტილებებს, რომლებიც წმიდა სინოდის მიერ მიღებულ იქნა 1995 წლამდე, ამჯერად არ შევხებით.

საკითხი იმდენად საინტერესოა და იმავდროულად აუცილებელი ქართველი საეკლესიო სამართლის განვითარების გზაზე, რომ, ვფიქრობთ, მის შესწავლას საპატრიარქოსა და საუნივერსიტეტო სასწავლებლების მხრიდან დადგებით შედეგს გამოიღებს.

სამწუხაროდ, ხელმიუწვდომლობის გამო, შედარებით მცირე მასალა მოვიძიე, ისიც მარტო წმინდა-სინოდის განჩინებათაგან, ხოლო ქვედა რგოლის სასამართლო გადაწყვეტილებები ჯერჯერობით ხელმიუწვდომელია და შეუსწავლელი.

გთავაზობთ 1995 წლიდან დღემდე წმინდა სინოდის, ოოგორც უმაღლეს, გვევარებების განვითარების და სასამართლო გადაწყვეტილებების მიღების შესახებ.

ლესი საეკლესიო სასამართლოს, მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების მოკლე აღწერას ქრონოლოგიურად:

1. 1996 წლის 14 მარტს ორ მღვდელს სასულიერო პირთათვის შეუფერუბელი და სამარცხვინო საქციელთა გამო, რითაც ჩრდილს აყენებდნენ საქ. ეკლესიის ავტორიტეტს, აეკრძალათ მღვდელმოქმედება, მიეცათ მათ მკაცრი გაფრთხილება, რომ მსგავსი საქციელის განმეორების შემთხვევაში, სინოდის⁸ დადგენილებით, სრულიად განკვეთილ იქნებოდნენ სამღვდელო ღირსებიდან.

2. 1997 წლის 20 მაისს განიხილეს საქ. ეკლესიის „მსოფლიო ეკლესიათა საბჭოში შემდგომი წევრობის ყოფნა“ და სასულიერო და საერო პირთა ჯგუფის საკითხი, რომლებმაც გაწყვიტეს ვექარისტული კავშირი საქ. მართლმადიდებელ ეკლესიასთან. წმიდა სინოდის განჩინებით, საქართველოს ეკლესიამ უარი თქვა ეკუმენურ მოძრაობაში მონაწილეობაზე და გამოვიდა ეკლესიათა მსოფლიო საბჭოდან და ვერობის ეკლესიათა კონფერენციიდან; შიომღვიმის, დაუით გარეჯის, ბეთანიისა და ზარზმის ექვს მღვდელმსახურს აეკრძალა მღვდელმოქმედება. სულ 12 პირის მიმართ იქნა გადაწყვეტილება გამოტანილი წმიდა სინოდის მიერ.

3. 1998 წლის 8 ოქტომბერს წმიდა სინოდმა განაჩინა: „მართლმადიდებელი ეკლესიის წინაშე ჩადენილი უმძიმეს დანაშაულთა გამო, თანახმად მოციქულთა 28-ე და 35-ე, ანტიოქიის მე-3, მე-13 და მე-17, კონსტანტინეპოლის მე-2 კანონებისა, მთავარეპისკოპოსი ამბოოსი (ქათამაძე) სრულიად განკვეთილ იქნას სასულიერო წოდებიდან, ჩამოერთვას ბერობის ხარისხი და დაყვანილ იქნას ერისკაცობამდე“⁹.

4. 1998 წლის 24 დეკემბერს ორი სამღვდელო პირი მდაბალი და პატივმყვარე მიზნების გამო, განუდგა ეკლესიას, დაუკავშირდა რუსეთში არსებულ არაკანონიკურ დაჯგუფებას, ე. წ. „რუსეთის ჰერიტაჟის მართლმადიდებელ ეკლესიას“ და თავი გამოაცხადა მათ „ეპისკოპოსად“. წმინდა სინოდმა ორთვე პირი საეკლესიო კანონების უხეში დარღვევისათვის, ანტიეკლესიური და ანტიეროგული საქმიანობისათვის განკვეთა სამღვდელო ხარისხიდან.¹⁰

5. 2004 წლის 14 დეკემბერს წმინდა სინოდმა განიხილა ერთი დეკანოზის საკითხი. მიუხედავად იმისა, რომ 2003 წლის 18 აგვისტოს წმიდა სინოდის განჩინებით მას მიცემული პქონდა უკანასკნელი გაფრთხილება, იგი კვლავ აგრძელებდა ანტიეკლესიურ საქმიანობას და ანტიმართლმადიდებლურ სწავლებას. წმიდა სინოდმა, საეკლესიო კანონების უხეში დარღვევებისა და თვითნებობის გამო, დეკანზე აუკრძალა მღვდელმოქმედება.¹¹

⁸ გაზ. მადლი №3. 1996; ზაზა ვაშაშეგვიძე, თანამედროვე ქართული საეკლესიო სამართალი, ტ. IV 2011. გვ. 74.

⁹ გაზ. მადლი №14-15, 1998; იქვე, გვ. 85.

¹⁰ გაზ. მადლი №1, 2, 1998; იქვე, გვ. 93.

¹¹ იქვე, გვ. 129-130.

VI. დასკვნა

წინამდებარე თემის მიზანი იყო საეკლესიო სასამართლოს ძირითადი საკითხების განხილვა, საქ. ეკლესიის მართვა-გამგეობის დებულების მიხედვით. ჩვენ შევეცადეთ გვეჩვენებინა, თუ რომელ პრინციპებსა და დებულებებს ეფუძნება საეკლესიო სასამართლო; ავხსენით სასამართლოს იურარქია, შესაბამისი განმარტებებით, მივუთითეთ საქმის განსჯადობის შესახებ, ანუ ვის ექვემდებარება გარკვეული კატეგორიის საქმე.

მხოლოდ სასამართლო ხელისუფლებას ძალუბს განიხილოს და განსაჯოს კონკრეტული პირის საქციელი და მიიღოს გადაწყვეტილება. ეს ინსტიტუტი ქართულ მართლმადიდებელ ეკლესიაში, როგორც ჩანს, გასაძლიერებელია, რათა ერთპიროვნული ინტერესები გამოირიცხოს და ამავე დროს სასულიერო იურარქიაში არსებობდეს განცდა იმისა, რომ უსამართლოდ ვერავის მოექცევაან.

2011 წლის 11 ივლისს გაიმართა წმიდა სინოდის სხდომა, რომელმაც იმსჯელა სასულიერო პირთა მიერ ზნეობრივი ნორმების დარღვევის ფაქტებზე და განაჩინა, რომ ზნეობრივი ნორმების დარღვევათა შესასწავლად სპეციალური კომისია შეიქმნას.

სინოდის აღნიშნული გადაწყვეტილება, კიდევ ერთი ნათელი დადასტურებაა იმისა, თუ რაოდენ საჭიროა, ქართულ ეკლესიაში არსებობდეს გამართული და აწყობილი საეკლესიო სასამართლო სხვადასხვა ინსტანციის დონეზე, რათა არსებული პრობლემები გადაიჭრას სწრაფად და სამართლიანად საეკლესიო სასამართლოს გზით. აყადმყოფობას ადრეულ სტადიაზე სჭირდება მკურნალობა, რათა შემდგომში გვიანი არ იყოს.

